

VERKLARING INZAKE DE BELEGGINGSBEGINSELEN

Deze verklaring is als bijlage I onderdeel van de ABTN 2023 van Stichting Pensioenfonds PGB (hierna PGB). De ABTN 2023 is vastgesteld door het bestuur van PGB op 12 januari 2023.

1. Doelstelling en basis voor dit document

1.1 Doelstelling

Deze 'Verklaring inzake de beleggingsbeginselen' beschrijft de uitgangspunten van het balansbeheer en beleggingsbeleid van PGB. De uitgangspunten zijn door het bestuur vastgesteld.

1.2 Basis voor dit document

In de Pensioenwet (PW) is opgenomen dat het fonds een Actuariële- en Bedrijfstechnische Nota (ABTN) opstelt. Als bijlage bij de ABTN moeten pensioenfonds een 'Verklaring inzake de beleggingsbeginselen' opstellen en actueel houden. Dit document wordt op de website van PGB gepubliceerd; tevens wordt dit aan belanghebbenden op verzoek verstrekt.

1.3 Bijwerken van de verklaring

De verklaring moet minimaal om de drie jaar worden herzien. Daarnaast moet dit document worden herzien als er tussentijds belangrijke wijzigingen van het beleggingsbeleid optreden.

2. Doelstelling pensioenfonds en organisatie

2.1 Doelstelling pensioenfonds

Doel en kerntaken

Het pensioenfonds heeft ten doel werknemers, gewezen werknemers en hun (gewezen) betrekkingen van de aangesloten werkgevers tegen de financiële gevolgen van ouderdom, invaliditeit en overlijden te beschermen conform het bepaalde in de statuten en de daarop berustende reglementen.

De kerntaken van PGB zijn het verstrekken van pensioenuitkeringen, het beleggen van de pensioengelden en werkzaamheden die daarmee rechtstreeks verband houden. PGB beoogt niet het maken van winst.

2.2 Organisatie

Verantwoordelijkheden

PGB wordt bestuurd door een bestuur. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van PGB. Aan het bestuur zijn alle belangrijke beleidsbeslissingen voorbehouden, waaronder de vaststelling van het strategisch beleggingsplan, jaarverslag en premie- en toeslagbeleid.

PGB kent een Verantwoordingsorgaan (VO). Dit college adviseert het bestuur over het vaststellen en wijzigingen van het beloningsbeleid voor bestuursleden en leden van de RvT, het disfunctioneren van het bestuur, de vorm en inrichting van de RvT, het vaststellen en wijzigingen van een interne klachten- en geschillenprocedure, het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid, de gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het pensioenfonds of de overname van verplichtingen door het pensioenfonds, liquidatie, fusie of splitsing van het pensioenfonds, het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst; en het omzetten van het pensioenfonds in een andere rechtsvorm.

Daarnaast heeft PGB een Raad van Toezicht (RvT) ingesteld, bestaande uit drie externe onafhankelijke leden. De RvT heeft als taak om toezicht te houden op het beleid van het bestuur, op de algemene gang van zaken in het pensioenfonds, adequate risicobeheersing en op evenwichtige belangenafweging.

Commissie Balansbeheer

De Commissie Balansbeheer heeft als taak het faciliteren van discussie en besluitvorming in het bestuur over beleid en uitvoering van balansmanagement en vermogensbeheer. De CB houdt zich in dat verband bezig met zaken als ALM-studie, ambitie, risicohouding PGB en beleggingsovertuigingen. De CB beheert de actief en passief beheerde beleggingsportefeuilles, de overlaystrategieën en alle bijbehorende rapportages. Het bestuur heeft aan de CB de bevoegdheid gedelegeerd om binnen de bandbreedtes van het geldende strategisch beleggingsplan besluiten te nemen.

Commissie Pensioenbeheer

De Commissie Pensioenbeheer (CPB) heeft als taak het faciliteren van discussie en besluitvorming in het bestuur over de onderwerpen: pensioenzaken (pensioenproducten), pensioen juridische zaken, pensioencommunicatie met deelnemers, relatiebeheer en bedrijfsvoering. De CPB geeft opdracht aan de uitvoering om beleid uit te voeren. De uitvoering van dit beleid wordt in de commissie gemonitord en geëvalueerd.

Commissie Risk en Audit

De Commissie Risk en Audit (CRA) is een voorbereidende advies- en evaluatie- en monitoringcommissie ten behoeve van het bestuur. De CRA richt zich op de aandachtsgebieden integraal risicomanagement, interne en externe audit, compliance en privacy. De CRA levert een bijdrage aan de beheerste en integere bedrijfsvoering van PGB. De CRA bevordert en borgt een cultuur waarin risicobewustzijn vanzelfsprekend is. De CRA voert strategische risicoanalyses uit en adviseert het bestuur waar nodig aanvullende maatregelen te nemen. De CRA zorgt voor een adequate organisatie van het integrale risicomanagement, conform het bepaalde in de Pensioenwet. De CRA beoordeelt en draagt mede zorg voor een integere en beheerste bedrijfsvoering via het functioneren van de risico- en controlesystemen van het fonds en zijn omgeving. Daarnaast heeft de commissie als taak toezicht te houden op de interne beheersing, inclusief gedrag en cultuur, financiële verslaggeving en op de risicobeheersing binnen PGB. Ook dient de commissie de relatie met de interne auditor, de externe accountant en de certificerende actuaris vorm te geven met een effectieve mobilisatie van voldoende bestuurlijke aandacht voor de daadwerkelijke realisatie van verbeteringen.

Naast voornoemde drie (advies)commissies met een permanent karakter, kan het bestuur ook commissies met een tijdelijk karakter instellen. Ook voor die commissies geldt dat deze vooral adviserend zijn.

Uitbesteding

Het bestuur heeft een uitbestedingsbeleid opgesteld. Alle uitbestedingsrelaties van PGB, waaronder de uitvoeringsorganisatie, alsmede overige uitbestedingsrelaties moeten, waar mogelijk, aan dit beleid voldoen.

De administratie, het vermogensbeheer en de uitvoering van het beleid van PGB zijn opgedragen aan de uitvoeringsorganisatie.

In het 'Besluit uitvoering PW en Wet verplichte beroepspensioenregeling' is vastgelegd dat het pensioenfonds verantwoordelijk is voor de vaststelling van het beleid met betrekking tot de beheersing van risico's die samenhangen met de uitbesteding van bedrijfsprocessen. Om dit nader vorm te geven zijn tussen de uitvoeringsorganisatie en PGB een uitbestedingsovereenkomst en Service Level Agreement (SLA) afgesloten.

3. Balansbeheer en beleggingsbeleid

3.1 Het balansbeheer en beleggingsbeleid

De beleggingsovertuigingen van PGB luiden als volgt:

1. PGB gelooft in marktinefficiënties: systematisch afwijken van de markt voegt waarde toe;
2. PGB gelooft dat markten dynamisch zijn: neem enkel risico wanneer het wordt beloond;
3. PGB gelooft in adaptief en innovatief vermogen: inspelen op nieuwe ontwikkelingen biedt kansen;

4. PGB gelooft in diversificatie over risicofactoren: beleggingscategorieën zijn de instrumenten;
5. PGB acht duurzaamheid noodzakelijk om ervoor te zorgen dat onze deelnemers kunnen genieten van een goed pensioen in een leefbare wereld. .

Bij het toepassen van deze beleggingsovertuigingen maakt PGB een continue afweging tussen rendement, risico, kosten en duurzaamheid.

Naast beleggingsovertuigingen heeft PGB ook implementatie- en organisatieovertuigingen die ingaan op hoe PGB beleggingsovertuigingen toepast in zijn portefeuille en organisatie.

1. Rendementrisico: voor PGB is lange termijn nettorendement en risico leidend in de beleggingskeuzes;
2. Kosten: PGB stelt een grens aan de kosten.

Het bestuur hecht veel waarde aan de prudent-person regel, zoals onder meer blijkt uit de soliditeit, zorgvuldigheid en transparantie die doorlopen is door het bestuur bij het vaststellen van de ambitie, risicohouding PGB, beleggingsovertuigingen en balanssturing.

Bij de bepaling of het bestuur zich heeft gehouden aan de prudent-person regel wordt aangesloten bij de beschrijving in Artikel 135 van de PW en Artikel 13 van het Besluit FTK Pensioenfondsen. Deze toetsing houdt in grote lijnen in dat:

1. De waarden worden belegd in het belang van de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden;
2. De activa zodanig worden belegd dat de kwaliteit, veiligheid, liquiditeit en het rendement van de portefeuille als geheel zijn gewaarborgd;
3. De activa die ter dekking van de pensioenverplichtingen worden aangehouden, worden belegd op een wijze die strookt met de aard en de duur van de verwachte toekomstige pensioenuitkeringen;
4. De activa hoofdzakelijk worden belegd op gereguleerde markten;
5. Beleggingen in derivaten zijn toegestaan voor zover deze bijdragen aan een vermindering van het beleggingsrisico (en risicoprofiel) of een doeltreffend portefeuillebeheer vergemakkelijken. Een bovenmatig risico met betrekking tot een en dezelfde tegenpartij en andere derivatenverrichtingen wordt vermeden;
6. De activa naar behoren worden gediversifieerd over waarden en emittenten. Risicoaccumulatie in de portefeuille wordt vermeden en beleggingen in de bijdragende onderneming worden beperkt tot ten hoogste 5% van de portefeuille. Beleggingen in ondernemingen die tot dezelfde groep als de bijdragende onderneming behoren, worden beperkt tot ten hoogste 10% van de portefeuille;
7. De beleggingen gewaardeerd zijn op basis van marktwaardering (en waartegen ze kunnen worden verhandeld).

Het bestuur hecht eraan dat bij nieuw beleid en nieuwe beleggingsvoorstellen voldoende kritisch tegenwicht wordt geboden. Deze 'countervailing power' wordt onder meer vormgegeven in objectieve toetsing van beleggingsvoorstellen en kwartaalevaluaties op (segmenten van) de bestaande beleggingsportefeuille. Hierbij kan ook gebruik gemaakt worden van externe adviseurs. Specifiek voor de CB geldt dat de externe adviseur lid is van de CB.

1. PGB streeft ernaar om het rendementsrisicoprofiel van de totale portefeuille van beleggingen aan te sluiten op de verplichtingenstructuur van PGB. De totale structuur van de portefeuille sluit aan bij de ambitie van PGB.

De ambitie van PGB is om zoveel mogelijk koopkracht te behouden voor zijn deelnemers.

2. De koopkracht moet naar verwachting over een toekomstige periode van 15 jaar minimaal 90% zijn. De volledige ambitie is 100%, en nog iets meer indien in voorgaande jaren geen toeslagen zijn verleend.
3. De kans dat pensioenen in enig jaar met meer dan 1% gekort worden, moet beperkt en acceptabel zijn. Deze kans is 5%.

Bij lage(re) dekkingsgraden kunnen ad.1 en ad.2 op gespannen voet met elkaar komen te staan. In dat geval prefereert koopkracht boven de kans op korten. Dit vindt zijn weerslag in de beleidsmatrix, een vergelijkbare grootheid als wettelijk

voorgeschreven voor de risicohouding voor de korte termijn, waarin wordt weergegeven wat de invloed is van de financiële positie van PGB (op basis van de actuele swapdekkingsgraad) op de hoogte van het risicobudget. De beleidsmatrix is in overleg met het VO en de RvT door het bestuur vastgesteld gedurende het proces vaststellen risicohouding.

Swapdekkingsgraad	VEV
80%	17,6%
85%	18,3%
90%	19,1%
95%	20,5%
100%	21,4%
105%	22,3%
110%	22,3%
115%	22,3%
120%	22,3%
125%	22,3%
130%	21,3%
135%	20,2%
140%	19,2%
145%	18,1%
150%	17,1%

Om de ambitie te realiseren is het van het grootste belang dat de (beleggings)opbrengsten van PGB op korte en lange termijn binnen de gestelde risicobepalingen zo optimaal mogelijk zijn. Het bestuur heeft hiertoe onder meer een ALM-studie uitgevoerd en op basis daarvan het balansbeheer en beleggingsbeleid vastgesteld. De ambitie van PGB is om zoveel mogelijk koopkracht te behouden voor zijn deelnemers en de mogelijke impact van negatieve schokken op de dekkingsgraad te beperken.

In het beleid is opgenomen dat de pensioenrechten en -aanspraken in principe zodanig verminderd kunnen worden ('korten') dat de nominale dekkingsgraad na korten, waarbij de korting voor zover mogelijk (maximaal) uitgesmeerd wordt, zich weer op het niveau van het MVV-percentage dan wel VV-percentage bevindt.

De ambitie wordt ingevuld met feitelijk beleid en de ontwikkelingen van PGB worden gevolgd ('monitoring') op een zodanige wijze dat er voldoende controle op het proces is en adequate rapportages naar het bestuur voorhanden zijn.

3.2 Uitvoering van het balansbeheer en beleggingsbeleid

Het strategisch beleggingsplan is opgesteld in lijn met het 'matching' en 'return' concept. De matching portefeuille heeft voornamelijk ten doel om het rente- en curverisico af te dekken tot het nagestreefde percentage. De return portefeuille is bedoeld om rendement te genereren hoger dan het rendement van de pensioenverplichtingen, binnen het risicoprofiel dat PGB kan dragen. De return portefeuille heeft als doelstelling de middelen te genereren om de deelnemers een waardevast pensioen te bieden waarbij de kans op korten wordt geminimaliseerd en uitvoering plaatsvindt tegen relatief lage kosten. In de matching portefeuille wordt naast fysieke vastrentende waarden ook gebruik gemaakt van eurorenteswaps en rentefutures om de gewenste renterisicoafdekking te verkrijgen, rekening houdend met de looptijdsegmenten van de pensioenverplichtingen. In de return portefeuille wordt gebruik gemaakt van valutatermijncontracten om het vreemde valutarisico te beheersen binnen liquiditeitskaders.

Bij het beheer van de beleggingscategorieën zijn en worden in ieder geval de volgende afwegingen gemaakt:

- Of de risicobeheersing op prudente manier kan plaatsvinden;
- Of de benodigde beheerkosten acceptabel zijn in relatie tot de toegevoegde waarde van de beleggingscategorie;
- Of er voldoende expertise en capaciteit binnen PGB en de uitvoeringsorganisatie aanwezig is;
- Of het past binnen het duurzaam beleggen beleid;
- Of de beloningsstructuur gepast is.

Hiertoe werkt PGB onder meer met een productenboek, waarin de financiële instrumenten worden beschreven waarin PGB direct belegt.

De dagelijkse uitvoering van het strategisch beleggingsplan ligt in handen van de uitvoeringsorganisatie. De koppeling tussen de feitelijke beleggingsportefeuilles en de normportefeuille wordt verantwoord in de rapportagestructuur, die is overeengekomen en in de Service Level Agreement is vastgelegd. De ruimte die is toegestaan tussen de feitelijke en de normportefeuille is in het ALM-proces getoetst en in het strategisch beleggingsplan en de ABTN vastgelegd. De belangrijkste beleggingsrichtlijnen betreffen de allocatie naar beleggingscategorieën met toegestane bandbreedtes, rente-, valuta-, tegenpartijrisico- en brokerbeleid en liquiditeitsrisicobeleid, herbalanceringsbeleid, regioverdelingen, tracking errors, credit ratings en exposures.

3.3 Uitvoering balansbeheer en beleggingsbeleid extern

Een groot deel van de beleggingsportefeuille is door PGB uitbesteed en daarvoor zijn externe vermogensbeheerders aangesteld. De CB stelt externe vermogensbeheerders aan respectievelijk ontslaat externe vermogensbeheerders. De monitoring van de prestaties van de vermogensbeheerders vindt plaats door de uitvoeringsorganisatie die daarover periodiek (ad hoc, maandelijks en uitgebreid per kwartaal en jaareinde) rapporteert aan de CB en het bestuur.

3.4 Uitvoering balansbeheer en beleggingsbeleid door uitvoeringsorganisatie

Een belangrijke taak voor de uitvoeringsorganisatie is het uitvoeren van het renterisicobeleid van PGB. Voor het invullen van het renterisicobeleid is de matching portefeuille. Het doel van de matching portefeuille is het zodanig vormgeven van de portefeuille dat het renterisicobeleid zo optimaal mogelijk wordt ingevuld. Het afdekken van valutarisico en het liquiditeitenmanagement wordt eveneens door de uitvoeringsorganisatie uitgevoerd. Het bestuur heeft beleggingsrichtlijnen voor uitvoering en risicobeheersing opgesteld waarover het iedere maand een verantwoordingsrapportage ontvangt.

3.5 Risicometing en risicobeheersing

Op regelmatige basis ontvangt het bestuur risicometingen en -rapportages, zoals week-, maand- en kwartaalrapportages beleggingen. Het opstellen van die rapportages geschiedt op onafhankelijke wijze door de afdelingen midoffice en risicomangement van de uitvoeringsorganisatie.

3.6 Resultaatsevaluatie

De totale beleggingsportefeuille van PGB wordt geanalyseerd en daarbij wordt een koppeling gelegd met de verplichtingen van het fonds en de ontwikkelingen daarin. Op basis van de ultimo standen van elke maand wordt een vooruitblik gegeven op de stand van zaken met betrekking tot de strategische doelstellingen van PGB en de gevoeligheid voor beleidsscenario's.

Op wekelijkse, maandelijks en op kwartaalbasis wordt inzicht gegeven in:

- De ontwikkeling van de dekkingsgraad;
- De rente- en valutagevoeligheid en -afdekking;
- De ontwikkeling van de portefeuilles op hoofdlijnen, een gedetailleerde performanceattributie en -analyse op portefeuille-, mandaat- en fondsniveau;
- Balansrisico's;
- Historische trends;
- Marktontwikkelingen.

Voorts wordt ieder kwartaal een evaluatie gehouden op de mandaten aan de vermogensbeheerders en de samenstelling van de beleggingen in de illiquide portefeuilles.

3.7 Waarderingsgrondslag

De beleggingen worden, conform het waarderingsbeleid van PGB, gewaardeerd door de custodian en gecontroleerd door de uitvoeringsorganisatie. De waardering vindt plaats op basis van actuele waarde. De actuele waarde wordt gedreven door beurskoersen, waarderingen op basis van markt gerelateerde modellen (bijvoorbeeld derivaten en hypotheek), netto vermogenswaardes voor beleggingsfondsen zonder beurskoersen en taxaties voor direct vastgoed.

De waardering van niet-beursgenoteerde beleggingen is gebaseerd op de rapportage door de beheerder van een beleggingsfonds of een externe taxateur. De waarderingsprocessen van de custodian zijn onderdeel van hun ISAE3402-verklaring, of soortgelijke verklaring, en worden bewaakt door de afdeling midoffice van de uitvoeringsorganisatie. De jaareinde waardering van niet-beursgenoteerde beleggingen wordt vastgesteld op basis van schattingen door de fondsmanagers, aangevuld met cijfers uit de jaarrekeningen zodra die beschikbaar komen. Deze waardering wordt jaarlijks beoordeeld door de externe accountant van PGB. Met behulp van 'backtesting' met de definitieve jaarrekeningen wordt de kwaliteit van de schattingsmethodieken gevalideerd.

De CRA van PGB behandelt tenminste eenmaal per jaar de waardering van alle posities die niet op een liquide markt verhandeld worden. Al dan niet met behulp van externe taxaties wordt de waarde van deze beleggingen geschat aan de hand van transacties in vergelijkbare producten of op vergelijkbare markten.

3.8 Duurzaam beleggen beleid

Duurzaam beleggen is beleggen op grond van financiële, sociale, bestuurlijke en milieuoverwegingen. PGB streeft er in zijn balansbeheer en beleggingsbeleid naar om de premie en de pensioenen van deelnemers en pensioengerechtigden maatschappelijk verantwoord te beleggen. Naast het behalen van een zo hoog en zo stabiel mogelijk rendement is ook van belang waarin wordt belegd. Deze maatschappelijke verantwoordelijkheid is bij PGB uitgewerkt tot een duurzaam beleggen beleid dat op alle beleggingscategorieën wordt toegepast. PGB legt verantwoording af over het gevoerde beleid, de samenstelling van de beleggingsportefeuille en de behaalde resultaten in kwartaalberichten en in het jaarverslag. De samenstelling van de beursgenoteerde aandelenbeleggingen en de obligatieportefeuille worden periodiek op de website gepubliceerd.

Het duurzaam beleggen beleid bestaat uit de pijlers beperken, versterken en benutten:

Beperken: in de pijler beperken wordt geborgd dat wordt aangesloten bij de wens van de deelnemer, relevante wet- en regelgeving en internationale richtlijnen. Dit gebeurt aan de hand van uitsluitingslijsten. Daarnaast is het klimaatbeleid, waarin de beheersing van klimaat-gerelateerde risico's wordt opgenomen, onderdeel van de pijler beperken.

- PGB evalueert jaarlijks zijn uitsluitingsbeleid. Het bestuur volgt de ontwikkelingen op het gebied van duurzaam beleggen bij zijn deelnemers en de maatschappij. De ontwikkelingen kunnen aanleiding zijn om het uitsluitingsbeleid verder aan te scherpen.

- PGB heeft als doelstelling om de CO₂-voetafdruk van de beleggingsportefeuilles met 50% te verlagen ten opzichte van de nulmeting uit 2018. Dit wordt jaarlijks gemonitord en opgenomen in het Duurzaam beleggen jaarverslag.

Versterken: de pijler versterken bestaat uit het integreren van ESG-criteria in de beleggingsportefeuilles en het stimuleren van maatschappelijk verantwoord gedrag door middel van het voeren van een actief engagement- en stembeleid. Daarnaast wordt ingezet op actieve samenwerking binnen de pensioensector en het betrekken van de deelnemer in het duurzaam beleggen beleid. Om die reden heeft PGB het Internationale MVB Convenant en het Commitment Klimaatakkoord van de Pensioenfederatie ondertekend en is het fonds supporter geworden van Task force on Climate related Financial Disclosures.

- PGB heeft de United Nations Principles for Responsible Investment (UNPRI) ondertekend. Deze principes worden gebruikt als statement. Beleggers die de UNPRI ondertekenen verklaren daarmee onder andere dat zij zullen streven naar ESG-integratie, dat zij zullen samenwerken met anderen en dat zij hierover zullen rapporteren.

- PGB heeft het engagement- en stembeleid om de dialoog aan te gaan met de bedrijven waarin geïnvesteerd wordt. Hierbij stuurt PGB op maatschappelijk verantwoord gedrag. Het stem- en engagementbeleid wordt periodiek geëvalueerd.

Benutten: de pijler benutten richt zich op het vergroten van de maatschappelijke bijdrage van de beleggingen van PGB. Hierbij worden vijf gekozen SDG's als speerpunten gebruikt.

PGB is aangesloten bij het SDI asset owner platform om onder meer de maatschappelijke bijdrage van de beleggingen te kunnen verhogen.